

Тематика лекційних занять

Тема 1. Вступ. Поняття та основні характеристики політичної культури (2 год.)

Мета, завдання, предмет і структура курсу. Джерела та бібліографія. Суть поняття “політична культура”. Розвиток концепції політичної культури. Політична культура як інтеграція елементів політичної свідомості, політичного досвіду та поведінки і культури функціонування політичних інститутів. Форми політичної культури. Функції політичної культури. Структура політичної культури та її базові компоненти. Чинники політичної культури. Поняття політичних субкультур.

Тема 2. Елементи політичної свідомості в політичній культурі (4 год.)

Співвідношення політичної культури та політичної свідомості. Поняття та структура політичної свідомості. Елементи політичної культури науково-теоретичного рівня політичної свідомості (політичні цінності, норми, знання, ідеологія). Елементи політичної культури політико-психологічного рівня політичної свідомості (орієнтації, стереотипи, відчуття, афекти, почуття, масові настрої).

Тема 3. Політична культура як концентрований політичний досвід. Цивілізаційні цикли політичної культури. (2 год.)

Поняття політичного досвіду. Типологія політичного досвіду. Значення політичного досвіду в політичній культурі. Рівні політичного досвіду. Шляхи формування та передачі політичного досвіду. Суть поняття “цивілізація”. Політичні аспекти цивілізації.

Тема 4. Політична символіка та політична мораль. (2 год.)

Суть та функції політичної символіки. Типологія політичних символів. Мовна та образотворча політична символіка. Політичний ритуал. Політична емблематика. Політика та мораль: єдність та суперечності. Взаємовідносини політики та моралі. Політична етика. Гуманізація політики, толерантність. Дискримінація.

Тема 5. Політична соціалізація та форми участі у політичному житті. (2 год.)

Політична соціалізація особи. Функції політичної соціалізації. Етапи та моделі політичної соціалізації. Типи політичної людини та форми участі громадян у політичному житті. Аполітичність та відчуженість. Виборча система та абсентеїзм. Громадянськість.

Тема 6. Політичне мистецтво та література. (2 год.)

Політичне мистецтво. Політика та музика. Політика та образотворче мистецтво. Політичне в скульптурі та архітектурі. Коротка генеза політичної проблематики в літературі. Головні напрями політичної (художньої) літератури. Політична проблематика наукової фантастики. Політичний анекдот та частівка.

Тема 7. Політична поведінка та політичний менталітет. (2 год.)

Суть і типи політичної поведінки. Загальна модель формування політичної поведінки. Закрита політична поведінка. Відкрита політична поведінка. Мотивація політичної активності. Форми політичної активності. Формальні і неформальні види політичної діяльності. Консенсус. Натовп та особливості його поведінки. Девіантна поведінка. Аномія. Політичний менталітет як змістовна характеристика політичної активності. Типологізація політичної поведінки за Вебером та психологічним підходом.

Тема 8. Найважливіші цінності політичної культури. (4 год.)

Суть поняття “справедливість”, його генеза. Від ідеї до концепції суспільно-політичної справедливості. Суть, зміст поняття політичної демократії. Основні типи та форми демократії. Сучасні концепції демократії. Виникнення та розвиток ідеалів свободи та рівності. Структура свободи, її основні елементи. Базові свободи та система їхніх пріоритетів. Поняття рівності. Права людини. Генеза та зміст поняття “права людини”. Типи прав людини. Віра в політичній культурі.

Тема 9. Типологія політичної культури (4 год.)

Різноманітність підходів до типологізації політичної культури через призму критеріїв. Типологія політичної культури за Г. Алмондом та С. Вербою. Функціональний, структурний, комунікативний, формаційний, цивілізаційний та інші підходи до типологізації політичної культури. Ліберально-демократична політична культура. Тоталітарно-авторитарна політична культура.

Тема 10. Соціальні, екологічні та комунікаційні аспекти політичної культури. (2 год.)

Соціальна політика як складова політичної культури. Суть соціальної політики. Мета, суб’єкти, інструменти та складові соціальної політики. Принципи та тенденції світової соціальної політики. Екологічний аспект політичної культури. Суть поняття “екологія”, його структура. Питання формування екологічної свідомості. Екологічна політика як складова політичної культури. Вплив ЗМІ на політичну культуру суспільства.

Тема 11. Проблема формування політичної свідомості та культури в Україні. (2 год.)

Основні напрямки формування політичної свідомості та культури. Стан та формування громадської думки. Зміст і тип сучасної політичної культури в Україні. Ідеологічні та психологічні властивості політичної культури сучасної України. Регіональні відмінності політичної культури в Україні. Проблеми формування демократичної політичної культури в Україні.